

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

29 жовтня 2024 року № 2

Введено в дію «01» листопада 2024 року
Наказ Хортицької національної академії
від 01 листопада 2024 року № 319/од

ПОЛОЖЕННЯ **про освітні програми** **у комунальному закладі вищої освіти** **«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»** **Запорізької обласної ради** *(нова редакція)*

Положення про освітні програми у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (далі – Положення) є складовою нормативно-організаційної документації комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (далі – академія), розроблене з метою регулювання та уніфікації процедур розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм в академії. Призначене для усіх учасників освітнього процесу, зокрема адміністрації, гарантів освітніх програм, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів та інших заінтересованих осіб.

Положення про освітні програми розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.07.2024 за № 1013/42358, листа Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 № 1/9-239 (примірний зразок освітньо-професійної програми), листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою КМУ від 23.03.2016 № 261 (зі змінами),

Стандартів вищої освіти, інших нормативно-правових актів та локальних документів академії.

1. Загальні положення

1.1. Освітня діяльність в академії здійснюється за відповідними освітніми програмами, спрямованими на:

- здобуття особами, які навчаються в академії, вищої освіти на першому (бакалаврському), другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях;
- підвищення кваліфікації (освітньої та/або професійної) слухачами у межах того самого рівня Національної рамки кваліфікацій.

1.2. Освітні програми окремих структурних підрозділів академії можуть бути спрямовані на здобуття особами, які навчаються, повної загальної середньої освіти, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та визначені окремими положеннями.

Особам, які успішно опанували відповідну освітню програму, академія гарантує отримання відповідного документа про вищу освіту (диплома та додатка до нього), свідоцтва та/або сертифіката про підвищення кваліфікації тощо.

1.3. Конкретні вимоги щодо умов доступу до навчання за освітніми програмами наводяться у Правилах прийому до академії на відповідний рік, які формуються відповідно до Умов прийому на навчання, що затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Доступ до навчання за програмами післядипломної освіти (спеціалізація, перепідготовка, підвищення кваліфікації, стажування) мають особи з відповідним рівнем вищої освіти.

Для кожної освітньої програми можуть визначатися додаткові умови доступу.

1.4. Ініціювання, розроблення (відкриття), затвердження, моніторинг, перегляд і закриття (призупинення) освітніх програм в академії здійснюються прозоро, відповідно до затверджених процедур та визначаються окремими пунктами цього положення.

1.5. Відповідальність за високий професійний рівень науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників, які беруть участь у реалізації освітніх програм, наявність необхідних інформаційних ресурсів, спеціалізованого обладнання та приміщень, релевантність, об'єктивність і відкритість процесів оцінювання результатів навчання осіб, що навчаються, відповідність процедур оцінювання рівню кваліфікації і спеціальності покладається на академію.

Кафедри як основний і базовий структурний підрозділ несуть повну відповідальність за реалізацію освітніх програм, в яких вони задіяні.

1.6. Академія проводить самооцінювання освітніх програм на рівні структурних підрозділів, в яких вони реалізуються, та академії в цілому, забезпечує подання заяв на обов'язкове зовнішнє оцінювання якості вищої освіти в порядку та в терміни, що визначені законодавством України (акредитація освітніх програм).

1.7. Зміст освітніх програм має забезпечувати формування у здобувачів вищої освіти: ключових компетентностей, необхідних для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної взаємодії; духовних і моральних цінностей на рівні, який сприятиме їх інтеграції у суспільство та становленню активної громадянської позиції; картини світу, що адекватна сучасному рівню наукових знань (відповідно до рівня вищої освіти), базових компетентностей у сфері науки та техніки; комунікативної компетентності; вміння навчатися з відповідним рівнем самостійності, критичного мислення, творчого підходу, ініціативності, здатності розв'язувати проблеми із застосуванням здобутих знань і навичок, оцінювати ризики тощо.

2. Основні терміни та їх визначення

2.1. Акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності академії за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти, що здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

2.2. Гарант освітньої програми – штатний науково-педагогічний працівник академії, який має науковий ступінь та / або вчене звання за відповідною або спорідненою з ОП спеціальністю, визначений за наказом ректора академії відповідальною особою за реалізацію освітньої програми.

2.3. Група забезпечення освітньої програми – група науково-педагогічних працівників, для яких академія є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньої програми за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

2.4. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що ґрунтується на виборі здобувачем вищої освіти освітніх програм, суб'єктів освітньої діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів. У вищій освіті індивідуальна освітня траєкторія включає, зокрема, послідовність здобуття освітніх кваліфікацій, академічну мобільність, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та

інформальної освіти тощо. Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

2.5. Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонент освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється академією у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

2.6. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – єдиний комплекс освітніх компонент (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може передбачати єдину спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

2.7. Освітній компонент – самодостатня і формально структурована частина освітньої програми (наприклад, навчальна дисципліна, виробнича практика тощо).

2.8. Проектна група – визначена наказом ректора академії група науково-педагогічних працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, а також роботодавці, фахівці-практики, здобувачі освіти та інші заінтересовані особи (за потреби).

2.9. Робоча група – визначена наказом ректора академії (або затверджена рішенням випускової кафедри) група науково-педагогічних працівників, які відповідальні за розробку, моніторинг і періодичний перегляд освітньої програми за спеціальністю на певному рівні вищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, що працюють в академії за основним місцем роботи, а також роботодавці, фахівці-практики, здобувачі освіти та інші заінтересовані особи (за потреби).

2.10. Профіль програми – невід’ємна частина опису програми, що створена для подання в усталеній формі основної інформації про освітню програму. Дозволяє точно позиціонувати освітню програму серед інших, співвіднести із тематикою наукових досліджень, що полегшує її розуміння

всіма основними заінтересованими особами, зокрема стейкхолдерами, здобувачами освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами тощо. Визначає предметну область освітньої програми, її орієнтацію, фокус та особливості, що відрізняють її від інших подібних програм.

2.11. Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонент.

2.12. Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

2.13. Силабус – документ, який надає основну інформацію про освітній компонент у стислій формі. Зміст силабуса передбачає інформацію щодо ПІБ викладача, контакти, години консультацій; анотацію навчальної дисципліни (предмет вивчення навчальної дисципліни, міждисциплінарні зв'язки); заплановані результати навчання (мета, завдання, компетентності, soft skills); політику навчальної дисципліни; опис навчальної дисципліни; програму навчальної дисципліни (змістові модулі та найменування тем занять); структуру навчальної дисципліни; теми практичних занять; завдання до самостійної роботи; методи контролю; схему нарахування балів; перелік питань для заліку/екзамену; рекомендовану літературу.

2.14. Стейкхолдери – заінтересовані сторони, фізичні та/або юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності ЗВО, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність.

2.15. Структурно-логічна схема освітньої програми – короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

2.16. Студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

3. Зміст, структура та опис освітньої програми

3.1. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною). Враховує вимоги стандарту вищої освіти та професійного стандарту (за наявності).

3.2. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

Компонентом освітньої програми є навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонент у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.

На основі навчального плану для кожного здобувача вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений чинним законодавством, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонент. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти та визначає його індивідуальну освітню траєкторію.

3.3. Обсяг освітніх програм та окремих освітніх компонент визначається у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності):

1) 180-240 кредитів ЄКТС для здобуття освітнього ступеня бакалавра (особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти). Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти академія має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти (до 60-120 кредитів ЄКТС);

2) 90-120 кредитів ЄКТС для здобуття освітнього ступеня магістра (обсяг освітньо-професійної програми), 120 кредитів ЄКТС (обсяг освітньо-наукової програми). Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає

дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра;

3) 30-60 кредитів ЄКТС (обсяг освітньої складової) для здобуття освітнього і водночас наукового ступеня доктора філософії. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії за умови наявності в неї ступеня магістра;

4) обсяг кредитів ЄКТС для освітніх програм післядипломної освіти, зокрема підвищення кваліфікації, стажування, визначається окремими положеннями.

3.4. Опис освітньої програми включає (додаток 1):

1) профіль освітньої програми за спеціальністю (загальна інформація, мета програми, характеристика освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність тощо);

2) перелік компонент (складових) освітньої програми та їх логічна послідовність (перелік компонент освітньої програми, структурно-логічна схема програми);

3) форми атестації здобувачів освіти;

4) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

5) матрицю відповідності визначених Стандартами компетентностей дескрипторам НРК;

6) матрицю відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей;

7) матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;

9) матрицю забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми.

3.5. Освітні програми орієнтовані на здобувача вищої освіти, створюють умови для формування індивідуальних траєкторій навчання та спрямовані на розширення можливостей особи щодо працевлаштування та подальшого навчання із вищим рівнем автономності.

Освітні програми мають проєктуватись у спосіб, що сприяє розвитку певного набору корисних і необхідних для академічної та професійної сфери компетентностей, допомагає своєчасно адаптуватися до вимог ринку праці та професійних потреб осіб, які навчаються.

3.6. Мовою викладання та оцінювання за освітніми програмами в академії є державна мова, при цьому для забезпечення академічної мобільності академія має можливість одну або кілька дисциплін викладати іншими мовами (іноземними).

Освітні програми, що створені для навчання іноземних громадян та осіб без громадянства, які здобувають вищу освіту за кошти фізичних (юридичних)

осіб, можуть передбачати викладання та оцінювання англійською мовою, іншими мовами Європейського Союзу тощо. У такому випадку освітня програма передбачає вивчення державної мови як окремої навчальної дисципліни.

Освітні програми, що створені для вивчення іноземних мов чи мов національних меншин, передбачають викладання й оцінюванням відповідних дисциплін мовами, які вивчаються за цими програмами.

Використання іноземних мов за спільними програмами з іноземними закладами вищої освіти здійснюється відповідно до законодавства.

3.7. Вимоги щодо змісту та форми опису освітніх програм схвалює Вчена рада й затверджує ректор наказом.

4. Порядок розроблення та затвердження освітніх програм

4.2. Освітня програма розробляється з урахуванням вимог стандарту вищої освіти відповідної спеціальності і визначає:

1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

2) вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;

3) перелік компетентностей випускника;

4) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

5) форми атестації здобувачів вищої освіти;

6) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

7) матриці відповідності;

8) вимоги професійного стандарту (за наявності).

4.3. Освітня програма повинна мати чітко сформульовані цілі, які враховують місії й візії, визначені у Стратегії розвитку академії.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного рівня.

4.4. Відкриття освітніх програм:

1) освітні програми відкриваються задля забезпечення потреб держави (суспільства), регіону у висококваліфікованих фахівцях, а громадян України – в освітніх послугах гарантованої якості, виконання замовлення ринку праці та регуляторних органів, забезпечення професійної успішності випускників, зростання ролі академії в наданні освітніх послуг на міжнародному рівні (зокрема шляхом розширення участі у міжнародних програмах академічної мобільності);

2) розроблення проєкту освітньої програми можуть ініціювати кафедри академії, а також окремі штатні науково-педагогічні працівники.

Для розроблення проєкту програми ініціатори формують проєктну групу, мінімальні вимоги до кадрового складу якої визначають Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності та інші чинні документи, що регламентують питання акредитації освітніх програм. До її складу входять: гарант ОП, провідні фахівці даної спеціальності;

3) відкриття освітніх програм складається з таких етапів:

– обґрунтування необхідності відкриття освітньої програми (формування пояснювальної записки; концепції розвитку тощо);

– попереднє погодження з адміністрацією;

– розроблення проєкту опису освітньої програми та проєкту навчального плану;

– експертизи проєктних матеріалів (пояснювальної записки, опису освітньої програми та проєкту навчального плану): внутрішня оцінка на рівні структурного підрозділу, зовнішня фахова експертиза (за участі стейкхолдерів та/або інших заінтересованих осіб), внутрішня оцінка на рівні академії;

– оприлюднення проєкту освітньої програми на вебсайті академії для громадського обговорення;

– затвердження проєкту освітньої програми;

4) прийняття рішення щодо відкриття будь-якої освітньої програми в академії здійснюється за таких умов:

– дотримання принципу прозорості;

– проведення консультацій усіх заінтересованих сторін (науково-педагогічні працівники, адміністрація, здобувачі вищої освіти, роботодавці тощо);

– оцінка необхідного інформаційного, методичного, кадрового та матеріального забезпечення тощо;

– здійснення оцінки ризиків та економічної доцільності, рентабельності;

– проведення зовнішньої експертизи;

– забезпечення відкритого розгляду освітньої програми (проєкту освітньої програми) та результатів оцінок й експертиз;

5) рішення про відкриття освітньої програми ухвалює Вчена рада за поданням першого проректора з урахуванням Концепції освітньої діяльності, Стратегії розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності академії, даного та інших положень, а також результатів проведеного оцінювання (зокрема економічної доцільності, рентабельності) та експертиз. Право

прийняття рішення щодо відкриття освітньої програми не може бути делеговане структурним підрозділам;

б) затверджена освітня програма оприлюднюється на вебсайті академії.

5. Моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм

5.1. Моніторинг та перегляд освітніх програм здійснюється з метою забезпечення якості вищої освіти, встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам законодавчої та нормативної бази, що регулює якість вищої освіти, вимогам ринку праці, підвищення якості та результативності організації освітнього процесу, задоволення потреб усіх заінтересованих сторін (здобувачів вищої освіти, роботодавців, науково-педагогічних працівників, інших стейкхолдерів), що залучаються до його реалізації.

5.2. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється випусковими кафедрами, групами забезпечення освітніх програм та членами робочої групи на чолі з гарантом щорічно за участю заінтересованих сторін (здобувачів вищої освіти, роботодавців, науково-педагогічних працівників та інших стейкхолдерів).

5.3. До процедур перегляду і вдосконалення освітніх програм в академії постійно залучаються стейкхолдери, форма співпраці з якими самостійно обирається відповідним структурним підрозділом.

5.4. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями (стейкхолдерами), так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства, затвердження стандартів вищої освіти за відповідною спеціальністю та професійних стандартів.

5.5. Основними підставами для періодичного перегляду та змін в освітніх програмах є:

1) зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/або спеціальністю, зокрема прийняття нових стандартів вищої освіти та/або професійних стандартів тощо;

2) пропозиції всіх заінтересованих осіб, зокрема адміністрації, академічної спільноти, здобувачів освіти, стейкхолдерів та всіх заінтересованих осіб;

3) зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій.

5.6. Академія забезпечує збір, аналіз і використання інформації, необхідної для ефективного управління освітніми програмами та іншими видами діяльності (показники ефективності навчання та викладання, результати опитувань із

питань якості вищої освіти здобувачів освіти та випускників, працевлаштування випускників тощо).

5.7. Академія забезпечує всебічний моніторинг усіх питань, що стосуються потреб ринку праці, успішності, змісту освітніх програм, програм навчальних дисциплін, навантаження та оцінювання, умов навчання тощо.

5.8. Процедура перегляду та оновлення освітніх програм:

1) робоча група на чолі з гарантом освітньої програми готують проект освітньої програми, оприлюднюють його на офіційному вебсайті на сторінці кафедри, що її реалізовує, з метою її громадського обговорення та отримання пропозицій, зауважень та рекомендацій від стейкхолдерів (не менше місяця);

2) після громадського обговорення гарант разом з робочою групою доопрацьовує освітню програму та розробляє навчальний план з врахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій. Оновлена освітня програма обговорюється на засіданні випускової кафедри з обов'язковою присутністю групи забезпечення освітньої програми і здобувачів вищої освіти. Рішення оформлюється у вигляді витягу з протоколу засідання випускової кафедри з обов'язковим заповненням аркушу змін та доповнень до освітньої програми (додаток 2);

3) оновлена освітня програма та навчальний план подається гарантом на узгодження проректору, декану факультету та завідувачу навчального відділу;

4) оновлена освітня програма та навчальний план затверджується вченою радою академії та вводиться в дію відповідним наказом ректора, оприлюднюється на офіційному сайті академії.

5.9. Орієнтовний план-графік щорічного перегляду освітніх програм запропоновано у додатку 3.

5.10. Складовою моніторингу якості освітніх програм виступають опитування здобувачів вищої освіти, випускників, викладацького складу та роботодавців, результати яких обговорюються на засіданнях кафедр та/або вченій раді й оприлюднюються на офіційних вебсторінках академії.

6. Закриття (призупинення) освітніх програм

6.1. Основними підставами для закриття (призупинення) освітніх програм є результати моніторингу, за яким встановлено:

– невідповідність розрахованого навантаження реальному навантаженню здобувача вищої освіти для опанування програми у цілому та/або вивчення навчальних дисциплін;

– недостатній рівень опанування програмних результатів навчання більшістю здобувачів вищої освіти;

– недостатню валідність результатів оцінювання;

- інші факти, які свідчать про недотримання визначених освітньою програмою цілей та/або недотримання вимог стандартів забезпечення якості;
- перевищення витрат на реалізацію освітньої програми над плановими показниками та/або суттєве зменшення надходжень на її реалізацію, що унеможлиблює її фінансування у повному обсязі;
- результати моніторингу ринку праці, якими виявлено невідповідність освітньої програми його потребам;
- кадрова невідповідність;
- інші визначені законодавством України обставини.

6.2. Внесення змін до освітніх програм і прийняття рішення про їх припинення здійснюються з дотриманням тих самих умов і в тому самому порядку, що й затвердження.

7. Керівництво освітньою програмою

7.1. Безпосереднє керівництво освітньою програмою здійснює гарант, який несе персональну відповідальність за забезпечення якості викладання та навчання на освітній програмі.

7.2. Гарант своєчасно надає інформацію щодо моніторингу, перегляду програми, її акредитацію.

7.3. Призначення гарантів освітніх програм, за поданням вченої ради, здійснюється наказом ректора. Відсутність в освітньої програми гаранта є формальною підставою для її припинення (закриття).

8. Акредитація освітньої програми

8.1. Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності академії як закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти, що здійснюється за чітко визначеними критеріями.

8.2. Акредитація освітньої програми вперше проводиться, якщо на дату початку акредитаційної експертизи здобувачі вищої освіти першого набору виконали не менше 60 відсотків від обсягу кредитів Європейської кредитно-трансферної системи за відповідною освітньою програмою.

Одна і та ж освітня програма може проходити акредитацію протягом одного навчального року лише один раз.

8.3. Наступна (чергова) акредитація проводиться впродовж останнього року строку дії сертифіката про акредитацію або протягом строку дії умовної (відкладеної) акредитації. У разі непроведення чергової акредитації до завершення строку дії сертифіката про акредитацію чи строку дії умовної

(відкладеної) акредитації така акредитація проводиться у тому самому порядку, що вперше.

Академія має право достроково ініціювати проведення чергової акредитації.

8.4. Академія, коли бажає акредитувати освітню програму, подає Національному агентству такі матеріали для акредитації в електронному вигляді, засвідчені кваліфікованим електронним підписом відповідальної особи або кваліфікованою електронною печаткою академії:

- 1) заяву про проведення акредитації освітньої програми;
- 2) затвержені в установленому порядку освітню програму та навчальний план за цією програмою;
- 3) відомості про самооцінювання освітньої програми відповідно до критеріїв та документи або посилання на електронні ресурси, що підтверджують наведену в них інформацію;
- 4) рецензії та відгуки роботодавців (за наявності).

8.5. Відомості про самооцінювання освітньої програми готує науково-педагогічний працівник академії – гарант освітньої програми.

8.6. Для забезпечення відкритості та прозорості акредитаційного процесу на офіційному вебсайті академії оприлюднюються:

- 1) відомості про самооцінювання освітньої програми, що розміщуються не пізніше ніж за 5 робочих днів із дня подання до Національного агентства матеріалів на акредитацію;
- 2) рішення про акредитацію або відмову в акредитації освітньої програми, експертний висновок відповідної ГЕР, звіт експертної групи, що оприлюднюються впродовж 10 робочих днів після прийняття рішення Національним агентством.

8.7. Обов'язковими умовами для акредитації є відповідність освітньої програми та освітньої діяльності академії за цією освітньою програмою певним критеріям.

8.8. Критерії застосовуються академією для підготовки відомостей про самооцінювання та подання їх до Національного агентства та експертам під час проведення акредитації:

- 1) **критерій 1.** Проектування освітньої програми:
  - освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня;

- зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів;

- освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти;

- мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін;

- мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;

2) критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

- обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності);

- зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів;

- зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною);

- структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством;

- освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності;

- освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок;

- обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання;

- структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі);

- освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти

компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року;

3) критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

– правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти;

– правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості;

– заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства;

– заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу;

4) критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

– освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи;

– усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса);

– заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми;

– педагогічні, науково-педагогічні працівники (далі - викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі;

– навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти;

5) критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

– форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення

здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь;

- форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений;

- визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми;

- у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності;

б) критерій 6. Людські ресурси:

- викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством;

- процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються;

- заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу;

- заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності;

7) критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

- навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання;

- заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства;

– освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я;

– заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою;

– заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою;

– наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми;

8) критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

– заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми;

– здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми;

– роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери;

– наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше);

– система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін;

– результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми;

– в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою;

9) критерій 9. Прозорість та публічність:

цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством

– визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми;

– заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін;

– заклад вищої освіти забезпечує на своєму веб-сайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства;

– заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства;

10) критерій 10. Навчання через дослідження:

Цей критерій застосовується під час акредитації освітніх програм третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня вищої освіти

– зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності;

– наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників;

– заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на відповідній освітній програмі;

– заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо);

– заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо;

– наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються;

– заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів, зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення розглядається і схвалюється вченою радою академії та вводиться в дію наказом академії.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються вченою радою академії за поданням адміністрації, гарантів освітніх програм, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів та інших заінтересованих осіб та вводяться в дію наказом академії.

9.3. Це Положення набуває чинності з дня вводу його в дію наказом академії.

Орієнтовний приклад оформлення освітньої програми

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Назва освітньої програми»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю назва

галузі знань назва

кваліфікація: назва кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою комунального закладу
вищої освіти «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Протокол від «___»_____20__ року № ___

Ректор, голова вченої ради

_____ ПІБ

Освітня програма вводиться в дію з

«___»_____20__ року

Наказ від «___»_____20__ року № ___

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма «Назва» (надалі – ОП) для підготовки здобувачів вищої освіти на рівні вищої освіти за спеціальністю назва містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОП розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю назва для назва рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від _____ № ____.

1. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Затверджено рішенням Вченої ради академії, протокол від _____ № ____ та введено в дію з _____ наказом ректора комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від _____ № ____.

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ в дію з _____ наказом ректора комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від _____ № ____ (затверджено Вченою радою від _____ протокол № ____).

Оновлення, перегляд, зміни та доповнення освітньо-професійної програми назва за спеціальністю назва для рівня вищої освіти:

Навчальний рік	Затверджено Вченою радою комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (дата, протокол №)	Наказ ректора комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради про введення в дію (дата, №)	Дата введення в дію ОП

1. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Робочою групою комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради у складі:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

2. РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ СТЕЙХОЛДЕРІВ (ЗА НАЯВНОСТІ):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Гарант освітньої програми

(підпис)

ПІБ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

- 1.1. Галузь знань – назва, спеціальність – назва.
- 1.2. Нормативний термін навчання: бакалавр – 3 роки 10 місяців.
- 1.3. Освітній ступінь – назва

1. Профіль освітньої програми за спеціальністю назва

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми. Якщо за результатами успішного виконання ОП академія має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури її(їх) присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний. Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, зокрема іноземну чи міжнародну. Вказується: назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; країна, де ця організація розташована; період акредитації
Цикл/рівень	Приклад: НРК – 6 рівень, FQ-EHEA-перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки розміщення освітньої програми, зокрема на офіційному сайті академії та/або блозі кафедри
2 – Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному-двох реченнях). Приклад: створення цілісної системи підготовки висококваліфікованих бакалаврів з туризму сучасного рівня, які повинні складати, реалізовувати та корегувати індивідуальну програму лікувально-реабілітаційного та оздоровчого туризму з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації осіб різного віку до оточуючих умов та можливостей	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (для магістра, доктора філософії). Освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію. Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти. Приклад: освітньо-професійна програма базується на операційних системах і процесах у сфері туризму системі фахових даних і досягнень науки і практики, існуючого процесу та особливостей формування фахівця з лікувально-реабілітаційного та оздоровчого туризму з врахуванням стану вищої освіти сьогодні.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності.
Особливості програми	Приклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер

	ОП та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті автономії ЗВО
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП). Можливості професійної сертифікації. Приклад: робочі місця в компаніях-туроператорах, турагентствах, туристичних фірмах, на підприємствах лікувально-реабілітаційної та оздоровчої туристичної галузі будь-яких організаційно-правових форм на посадах: фахівця з туристичного обслуговування, організатора подорожей (екскурсій), фахівця з організації дозвілля, з розвитку лікувально-реабілітаційного та оздоровчого туризму, референта з основної діяльності (туризму), інспектора з туризму, інструктора з основної діяльності (туризму), фахівця з туристичної безпеки, інспектора з туризму
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні. Приклад: можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузях, що узгоджуються з отриманим дипломом бакалавра, або суміжною: магістерські (освітньо-наукові/освітньо-професійні) програми вищої освіти. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями у системі післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Приклад: студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, пошукове навчання, навчання через практику тощо
Оцінювання	Приклад: види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль тощо. Форми контролю: тестування, усне та письмове опитування, захист практичних завдань, звітів з практик, кваліфікаційні іспити тощо. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за: національною шкалою (відмінно,

	добре, задовільно, незадовільно); зараховано/не зараховано; 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті; компетентності, визначені ЗВО. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти ОАА тощо). Виділяються: компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті; компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей
7 – Програмні результати навчання	
Виділяються: програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом; програмні результати навчання, визначені ЗВО (як правило, не більше 5). Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо. Приклад: забезпечення мобільності на основі двосторонніх договорів між академією й іншими вітчизняними ЗВО-партнерами; забезпечення мобільності за індивідуальною ініціативою здобувачів вищої освіти
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів освіти тощо. Приклад: меморандум про співпрацю та взаємодію з Батумським державним університетом імені Шота Руставелі; угода про співпрацю з Сілезьким університетом у Катовіце; меморандум про співпрацю та взаємодію з ТОВ «Університет Кутаїсі»

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП

Код або шифр н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові роботи (проекти), практики, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4

Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1			
ОК 2			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.1.			
ВК 1.2.			
...			
Загальний обсяг вибірових компонент:			
Загальний обсяг ОП			

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Приклад: атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Приклад: кваліфікаційна робота повинна передбачати теоретичні та аналітичні узагальнення або розв'язання практичної задачі у сфері туризму і рекреації із застосуванням теорій та методів туризмознавства. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті академії, або у репозитарії академії
Вимоги до атестаційного екзамену	Приклад: атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю та цією освітньою програмою
<p>Атестація завершується видачею документа про вищу освіту встановленого зразка про присудження ступеня <u>назва</u> із присвоєнням кваліфікації <u>назва</u>.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно</p>	

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти відбувається за рахунок співпраці й взаємодії між усіма структурними підрозділами академії, представниками студентського самоврядування, працівниками й роботодавцями. ....

Пояснювальна записка

Термін навчання за освітньо-професійною програмою підготовки _____ складає ___ рік ___ місяців.

Освітньо-професійна програма містить компетентності, що визначають специфіку підготовки _____ за спеціальністю _____ та результати навчання у когнітивній (пізнавальній), афективній (емоційній) та психомоторній сферах, які виражають знання, уміння та навички, які має опанувати здобувач вищої освіти в процесі успішного завершення освітньої програми задля подальшої успішної діяльності в сфері _____.

Вони узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 показує відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК. В таблиці 2 показана відповідність програмних результатів навчання та компетентностей.

Академія самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття означених в ОП компетентностей.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартами компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1				
ЗК2				
...				
Спеціальні компетентності				
СК1				
СК2				
...				

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																					
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ПРН1																						
...																						

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ВК 1	ВК 2	...
ЗК 1	.		.		.	
ЗК 2		.		.	.	.
...						
СК 1	.				.	
СК 2	.	.		.		.
...	.	.			.	

Таблиця 4

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ВК 1	ВК 2	...
ПРН 1	.		.		.	
ПРН 2		.		.	.	.
...						

Гарант освітньої програми

(підпис)

ПІБ

Аркуш змін та доповнень до освітньої програми «_____»
(назва ОП)
_____ рівня вищої освіти 20__ року
(назва рівня)

Ініціатор пропозиції, зауваження, рекомендації	Сутність та зміст пропозиції, зауваження, рекомендації	Враховано/відхилено, коротке обґрунтування	Попередня редакція відповідної позиції в ОП (було)	Нова редакція відповідної позиції в ОП (стало)

Орієнтовний план-графік щорічного перегляду освітніх програм

Зміст діяльності	Термін	Відповідальні
Затвердження складу робочої групи з перегляду освітньої програми; підготовка та оприлюднення проекту освітньої програми на офіційній вебсторінці кафедри для громадського обговорення; збір зауважень та пропозицій від стейкхолдерів	01 вересня – 28 лютого	Завідувач кафедри, декан, гарант, робоча група
Аналіз пропозицій стейкхолдерів; внесення змін до освітньої програми; обговорення на розширеному засіданні кафедри оновленої освітньої програми та навчального плану; узгодження оновленої освітньої програми та навчального плану з першим проректором, деканом факультету та завідувачем навчального відділу	01 березня – 31 березня	Гарант, робоча група
Розгляд та затвердження вченою радою академії освітньої програми та навчального плану	01 квітня – 30 квітня	Гарант
Оприлюднення на офіційному сайті академії та вебсторінках кафедр освітньої програми та навчального плану	01 травня – 15 травня	Гарант